

Pääkaupunkiseudun ilmasto- ja ilmastoraportti - avainindikaattorit 2013

1695/11.00.05.00/2015

J-VN/LMA/KHI/JHO/JB

Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia 2030 on Vantaan, Espoon, Helsingin ja Kauniaisten vuonna 2008 hyväksymä toimenpideohjelma kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi. HSY seuraa ohjelman toteutumista yhdeksän keskeisen ilmastonmuutoksen hillintää kuvaavan ilmastoindikaattorin avulla ja raportoi tuloksista vuosittain. Ensimmäisen kerran ilmastoindikaattorit koottiin vuonna 2011.

Ilmastostrategiassa on tavoitteena vähentää asukaskohtaisia kasvihuonekaasupäästöjä 39 prosenttia vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi pääkaupunkiseutu pyrkii hiilineutraaliksi alueeksi vuoteen 2050 mennessä. Pääkaupunkiseudun ilmasto- ja ilmastoraportti – avainindikaattorit 2013 -raportin mukaan ilmastotyö on edennyt kaikilla sektoreilla.

Pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöt vuonna 2013 olivat 5,6 miljoonaa tonnia, joka on kolme prosenttia vähemmän kuin vuonna 2012. Ilmastostrategian tavoitteisiin nähden kehitys ei ole riittävä. Suurimmat päästöt aiheutuivat rakennusten lämmittämisestä, liikenteestä ja sähkönkulutuksesta.

Kokonaisenergiankulutus asukasta kohti pääkaupunkiseudulla väheni noin kolme prosenttia edellisvuodesta ja oli 23,5 MWh:a vuonna 2013. Lähes puolet energiasta meni rakennusten lämmittämiseen. Kulutussähkön osuus oli 28 prosenttia ja tieliikenteen osuus noin 18 prosenttia. Väestönkasvuun suhteutettuna energiankulutus on laskenut kaikilla tärkeimmillä sektoreilla. Nykyisellä kehityksellä EU:n tavoite 20 prosentin vähennyksestä energiankulutuksessa vuoteen 2020 mennessä saavutetaan.

Sähkönkulutus on ollut vuodesta 2008 alkaen laskussa pääkaupunkiseudulla. Vuonna 2013 kokonaiskulutus oli kolme prosenttia vähemmän kuin vuonna 2012. Sähkönkulutuksesta aiheutuu viidennes pääkaupunkiseudun kasvihuonekaasupäästöistä.

Kaukolämmön tuotannosta aiheutui 42 prosenttia kasvihuonekaasujen päästöistä pääkaupunkiseudulla vuonna 2013. Lähes 80 prosenttia seudun rakennuksista kerrosneliönä laskien lämmitettiin kaukolämmöllä. Siitä tuotettiin maakaasulla 49 prosenttia ja kivihiilellä 46 prosenttia. Vuonna 2014 käyttöön otetun jätevoimalan myötä Vantaan on mahdollista päästä kokonaan kivihiilen käytöstä. Vantaalla jätevoimala vähentää kaukolämmön kasvihuonekaasupäästöjä 30 prosentilla ja koko pääkaupunkiseudulla viidellä prosentilla.

Väestö- ja työpaikkatiheyden kasvattaminen luo entistä tiiviimpää kaupunkirakennetta, joka aiempaa tehokkaampana ja taloudellisempänä synnyttää vähemmän kasvihuonekaasupäästöjä. Tiivistä kaupunkirakennetta on pääliikenneväylien varsilla. Vantaalla erityisesti Aviapolis on kasvavan ja tiivistyvän kaupunkirakenteen alue.

Kehittyvät asemanseudut ja niiden raideliikenne ovat keskeisiä kestävästä yhdyskuntarakenteen luomisesta pääkaupunkiseudulla. Vantaalla asukas- ja työpaikkamäärät ovat nousseet kaikilla asemanseuduilla tarkasteluvälillä 2008–2012. Myyrmäessä ja Hiekkaharjussa kasvu oli nopeampaa kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin.

Pääkaupunkiseudun kulkutapajakaumassa suurin osuus, 37 prosenttia, oli henkilöautoilla vuonna 2012. Vantaalla osuus oli muuta pääkaupunkiseutua suurempi. Niin sanotun vihreän liikenteen, eli joukkoliikenteen, jalankulun ja pyöräilyn osuus oli Vantaalla hieman yli 50 prosenttia ja koko pääkaupunkiseudulla yli 60 prosenttia vuonna 2012. Vihreästä liikenteestä pyöräilyn osuus pääkaupunkiseudulla vuonna 2012 oli vaatimaton 7 prosenttia, Vantaalla pyöräiltiin hieman enemmän kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin. Yksityisautoilun määrä on ollut hienoisessa mutta päästötavoitteiden kannalta riittämättömässä laskussa.

Vuonna 2013 kotitalousjätettä syntyi asukasta kohti 318 kiloa, ja siitä kierrätettiin 45 prosenttia. Vuodesta 2004 alkaen kotitalousjätteen kokonaismäärä on laskenut kolme prosenttia. Valtakunnallinen tavoite vähintään 30 prosentin osuuden hyödyntämisestä kotitalousjätteen osalta energiantuotannosta täyttyy koko pääkaupunkiseudulla vuonna 2014 toimintansa aloittaneen jätevoimalan myötä.

Ympäristöperusteisten hankintojen osuus on nousussa: Vuonna 2013 varsinkin Vantaalla keskitetyissä hankinnoissa ympäristökriteerit täyttävien hankintojen määrä kasvoi selvästi. Vuoteen 2015 mennessä pääkaupunkiseudulla saavutetaan tavoite, jossa vähintään 50 prosentissa keskitetyistä hankinnoista on huomioitu ympäristökriteerit.

Ympäristölautakunta 25.2.2015 § 19

Ympäristöjohtaja va:n esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle tiedoksi merkittäväksi.

Päätös:

Päätettiin esittää kaupunginhallitukselle tiedoksi merkittäväksi.

Kaupunginhallitus 23.3.2015 § 6

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi pääkaupunkiseudun ilmastoraportin avainindikaattorit 2013.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot: ympäristöpäällikkö Leena Maidell-Münster, puh. 09 8392 3028
ympäristösuunnittelija Tina Kristiansson, puh. 09 8392 5020
etunimi.sukunimi(at)vantaa.fi